

Goedkeuring van het Verdrag van Brussel van 15 December 1950 nopens de waarde van goederen in douanezaken met bijbehorend Protocol

MEMORIE VAN TOELICHTING

No. 3

Inleiding

De op 12 September 1947 te Parijs in het kader van het streven naar een economische integratie van Europa opgerichte Studiegroep voor de Europese Douane-Unie — waarvoor moge worden verwezen naar de Memorie van Toelichting bij het gelijktijdig met het onderhavige wetsontwerp ingediende ontwerp van wet tot goedkeuring van het op 29 December 1950 ondertekende Verdrag van Brussel van 15 December 1950 houdende oprichting van een Internationale Douaneraad en van het daarbij behorende Protocol betreffende de Studiegroep voor de Europese Douane-Unie (Gedrukte Stukken 1952, no. 2706) — heeft, als een eerste schrede op de weg naar een Europese Douane-Unie, welke de Studiegroep tot taak had voor te bereiden, het ontwerpen van een gemeenschappelijk tarief van invoerrechten ter hand genomen.

Waarderechten of specifieke rechten. Daarbij zag de Studiegroep zich onder meer gesteld voor de vraag, of de invoerrechten in het gemeenschappelijk douanetarief naar een specifieke maatstaf dienen te worden geheven dan wel naar de waarde van de te belasten goederen moeten worden berekend.

Hoezeer de heffing van invoerrechten naar de specifieke maatstaf enerzijds zekere niet te miskennen voordelen biedt — onder meer hierin bestaande, dat het bedrag der verschuldigde belasting op eenvoudige wijze, die weinig aanleiding geeft tot geschillen en vrijwel geen ruimte laat voor fraude, kan worden vastgesteld —, zijn anderzijds aan een zodanige heffing van invoerrecht ernstige bezwaren verbonden.

De juist in het huidige tijdsbestek veelvuldig optredende prijsfluctuaties en monetaire onstabieleit maken de heffing van invoerrechten naar een specifieke maatstaf voor industrieel hoog ontwikkelde gebieden als West-Europa in beginsel minder gewenst.

Met het oog op de economische repercussies van de heffing van invoerrechten — zoals de invloed op het binnenlands prijspeil en de beschermende werking voor de binnenlandse nijverheid — dient ook bij de vaststelling van de hoogte van specifieke rechten te worden uitgegaan van bepaalde prijs- en waardeverhoudingen. Indien evenwel deze verhoudingen ten gevolge van een daling of stijging van het internationale prijspeil dan wel door wijziging van de ruilvoet van de binnenlandse munteenheid ten opzichte van buitenlandse valuta verandering ondergaan, dienen de specifieke rechten te worden aangepast, ten einde te voorkomen, dat economische gevolgen optreden, welke bij het bepalen van de hoogte van het recht niet zijn beoogd.

Nog daargelaten, dat met een zodanige aanpassing enige tijd is gemoeid, gedurende welke tijd het nog niet aan de gewijzigde omstandigheden aangepaste specifieke invoerrecht een schadelijke werking kan hebben, brengen veelvuldig optredende prijsverschommelingen en wijzigingen in de valutaverhoudingen tussen de verschillende landen in het algemeen de noodzaak mede het bedrag van heffing voor invoerrechten naar een specifieke maatstaf voortdurend te herzien.

Het herhaaldelijk op korte termijn wijzigen van een tarief van invoerrechten stuit niet alleen op bezwaren van administratieve aard, doch brengt tevens rechtsonzekerheid op tarief-

gebied teweeg, welke een ernstige hindernis voor de buitenlandse handel oplevert.

Voorts is het bij de heffing van invoerrechten naar een specifieke maatstaf in de regel om praktische redenen niet mogelijk rekening te houden met de verschillen in kwaliteit en daarmee met de prijsverschillen, welke zich in een zelfde goederensoort voordoen.

Zulks zou theoretisch alleen te verwezenlijken zijn door middel van een uiterst gedifferentieerd tarief van invoerrechten, waarin noodzakelijkerwijze toch weer de waarde van de goederen als criterium voor de toepassing van een groot aantal tariefposten zou moeten worden aanvaard.

De omstandigheid, dat het bedrag van heffing bij specifieke invoerrechten vrijwel steeds gebaseerd moet zijn op de gemiddelde prijzen van de desbetreffende goederensoort, brengt mede, dat goedkope producten door een heffing naar een specifieke maatstaf naar verhouding zwaarder worden getroffen dan dure producten van dezelfde soort. Uit een oogpunt van sociale rechtvaardigheid is dan ook de heffing van invoerrecht naar een specifieke maatstaf eveneens weinig aantrekkelijk.

Met het oog op de hiervóór vermelde reële nadelen, welke een stelsel van invoerrechten naar een specifieke maatstaf aan- kleven en welke zich niet voordoen bij de heffing van invoerrechten naar de waarde, heeft de Studiegroep voor de Europese Douane-Unie in beginsel de waarde als maatstaf van heffing voor het gemeenschappelijke douanetarief aanvaard. Hiertoe bestond in het geval, waarvoor de Studiegroep zich gesteld zag, te meer aanleiding, omdat wijzigingen van de in het gemeenschappelijke tarief vermelde bedragen van heffing, welke wijzigingen — naar hiervóór is betoogd — voortdurend noodzakelijk zouden zijn, indien de heffing naar een specifieke maatstaf ware aanvaard, niet dan na overleg tussen de betrokken landen kunnen worden tot stand gebracht.

Niettemin kunnen zich uitzonderlijke omstandigheden voordoen, zoals het optreden van sterke concurrentie van de zijde van landen met een laag loonpeil, welke om economische, fiscale of technische redenen nopen tot het instellen van bepaalde specifieke invoerrechten, al dan niet in combinatie met waarderechten. De Studiegroep heeft het gebruik van specifieke rechten bij het bestaan van zodanige omstandigheden in beginsel toelaatbaar geacht.

Gemeenschappelijke waardedefinitie noodzakelijk voor de vorming van een tariefgemeenschap. Zoals reeds is uiteengezet in de Memorie van Toelichting, behorende bij het gelijktijdig met het onderhavige wetsontwerp ingediende ontwerp van wet tot goedkeuring van het op 29 December 1950 ondertekende Verdrag van Brussel van 15 December 1950, houdende oprichting van een Internationale Douaneraad en van het Protocol betreffende de Studiegroep voor de Europese Douane-Unie, heeft de Studiegroep in eerste instantie de vorming van een Europese tariefgemeenschap beoogd, waarin de invoer uit derde landen volgens een gemeenschappelijk tarief van invoerrechten zou worden belast, terwijl het goederenverkeer tussen de van de gemeenschap deel uitmakende landen onderling van invoerrechten zou zijn bevrijd.

De omstandigheid, dat binnen de tariefgemeenschap, welke de Studiegroep voor ogen stond, de grenzen, voor wat de heffing van invoerrechten betreft, vervallen, brengt mede, dat in een zodanige gemeenschap niet slechts de bedragen van heffing, doch ook de maatstaf van heffing gelijk dienen te zijn, daar anders de voor de gemeenschap bestemde goederen zouden worden ingevoerd over het daarvan deel uitmakende land, waar het laagste bedrag aan invoerrechten verschuldigd zou zijn. Naast een voor alle betrokken landen gelijke tariefnomenclatuur en gelijke heffingspercentages is derhalve ook een gemeenschappelijke waardedefinitie, waaraan een zoveel mogelijk gelijke toepassing wordt gegeven, een eerste vereiste voor de vorming van de tariefgemeenschap, welke de Studiegroep als een eerste etappe op de weg naar een volledige Douane-Unie hoopte tot stand te brengen.

Beginselen waardedefinitie. Bij het opstellen van de beginselen, welke aan de gemeenschappelijke waardedefinitie ten grondslag moeten liggen, heeft de Studiegroep aansluiting gezocht bij de richtlijnen, die in artikel 35 van het Handvest van Havanna, voor de volledige tekst waarvan moge worden verwezen naar de Gedrukte Stukken, Zitting 1949—1950, no. 1719, voor het bepalen van de belastbare invoerwaarde zijn gegeven.

Het bleek daarbij nodig de in die bepaling vaak niet meer dan implicite vervatte en weinig scherp geformuleerde beginselen nauwkeuriger te omlijnen en, waar nodig, in overeenstemming met de geest van het artikel aan te vullen, ten einde tot een bruikbare werkbasis voor het ontwerpen van een gemeenschappelijke waardedefinitie te geraken.

De Studiegroep is aldus tot een aantal duidelijk omschreven beginselen gekomen, waarvan de volgende nadere vermelding verdienen:

1°. De belastbare waarde dient te worden gebaseerd op onpartijdige en eenvoudige beginselen, welke niet strijdig zijn met de praktijk van de handel.

2°. De waardedefinitie dient zodanig te zijn, dat de handel in het algemeen bij voorbaat het belastbare bedrag met redelijke zekerheid kan bepalen; zij behoort Mitsdien zowel voor de handel als voor de douane gemakkelijk toegankelijk te zijn.

3°. De waardedefinitie dient de bonafide importeur te beschermen tegen oneerlijke concurrentie, welke voortvloeit uit te lage waardering van de te belasten goederen, hetzij als gevolg van fraude, hetzij uit anderen hoofde.

4°. De belastbare waarde dient zoveel mogelijk te worden bepaald aan de hand van handelsdocumenten.

Theoretische of positieve waardeconceptie. In overeenstemming met de opvattingen, welke aan de meeste waardedefinities, die thans in de Europese landen van kracht zijn, ten grondslag liggen en welke onder meer in artikel 35 van het Handvest van Havanna (Gedrukte Stukken, Zitting 1949—1950, no. 1719) en in artikel VII van de Algemene Overeenkomst betreffende Tarieven en Handel (Gatt) (vgl. *Tractatenblad* 1951, no. 53) tot uitdrukking zijn gebracht, heeft de Studiegroep aan een theoretische waardeconceptie de voorkeur gegeven boven een positieve waardeconceptie.

Onder een theoretische conceptie, welke onder meer aan de waardedefinities van de Benelux en van het Verenigd Koninkrijk ten grondslag ligt, wordt in dit verband verstaan een waardebegrip, dat in beginsel uitgaat van een hypothetische prijs, die geacht wordt te kunnen worden bedongen bij levering van de desbetreffende goederen bij een koop en verkoop onder normale omstandigheden, dat wil zeggen een koop en verkoop, waarbij zich geen omstandigheden, hetzij met betrekking tot partijen, hetzij met betrekking tot de goederen, voordoen, welke een vrije en normale prijsvorming kunnen belemmeren. In een theoretische conceptie is de belastbare waarde derhalve in beginsel geheel losgemaakt van de prijs, die in feite door de buitenlandse leverancier aan de binnenlandse afnemer in rekening wordt gebracht. Zoals hierna bij de behandeling van de waardedefinitie, welke door de Studiegroep is ontworpen, zal blijken, zal evenwel bij de praktische toepassing van de theoretische waardeconceptie de prijs, welke

bij het bestaan van een overeenkomst van koop en verkoop onder normale omstandigheden in feite voor de in te voeren goederen moet worden betaald, in de regel de grondslag vormen bij het bepalen van de belastbare invoerwaarde.

Een positieve waardeconceptie, waarvan een duidelijk voorbeeld is de waardedefinitie van de Verenigde Staten van Amerika, gaat in beginsel uit van concrete grootheden, zoals de binnenlandse marktwaarde of de marktwaarde in het land van herkomst, dan wel van de productiekosten in het exporterende of importerende land.

De ontwikkeling van de internationale handel gedurende de laatste eeuw heeft het, naar uit het Amerikaanse voorbeeld blijkt, noodzakelijk gemaakt de aanvankelijk eenvoudige uitgangspunten van een positieve waardeconceptie meer en meer uit te werken, te verfijnen en te combineren. Dit heeft er toe geleid, dat de waardedefinities, welke op een positieve conceptie zijn gebaseerd, voortdurend ingewikkelder zijn geworden. Het behoeft geen betoog, dat deze ontwikkeling de rechtszekerheid voor de importeurs in toenemende mate heeft aangetast en de exporteurs naar landen, waar positieve waardedefinities van kracht zijn, voor steeds groter moeilijkheden heeft geplaagd. Bovendien heeft de praktijk geleerd, dat positieve waardeconcepties gemakkelijk tot een partijdige, sterk op protectionisme gerichte hantering aanleiding geven. Van de zijde van de internationale handel is in verband hiermede herhaaldelijk tegen het gebruik van positieve waardeconcepties stelling genomen.

In het licht van de hiervoor vermelde beginselen, welke de Studiegroep voor de gemeenschappelijke waardedefinitie heeft opgesteld, moest een positieve waardeconceptie dan ook worden verworpen.

Gemeenschappelijke waardedefinitie

Uitgaande van die beginselen, is door de Studiegroep een gemeenschappelijke waardedefinitie ontworpen, welke is opgenomen in bijlage I van het Verdrag nopens de waarde van goederen in douanezaken, tot goedkeuring van welk Verdrag het onderhavige wetsontwerp strekt.

In overeenstemming met de voorkeur van de Studiegroep voor een theoretische waardeconceptie, welke ook aan de waardedefinitie van de Benelux-landen ten grondslag ligt, is de waarde voor de heffing van invoerrechten in artikel I van de definitie omschreven als de prijs, welke geacht wordt voor de in te voeren goederen te kunnen worden bedongen ingevolge een onder voorwaarde van vrije concurrentie tot stand gekomen koop en verkoop tussen een koper en een verkoper, die onafhankelijk van elkaar zijn. In artikel II is nader omschreven wat voor de toepassing van de definitie moet worden verstaan onder een koop en verkoop, tot stand gekomen onder voorwaarde van vrije concurrentie tussen een koper en een verkoper, die onafhankelijk van elkaar zijn.

Hypothetische koopprijs. De waarde, waarnaar ad valorem rechten volgens de definitie moeten worden berekend, is derhalve in beginsel geen reële, doch een hypothetische koopprijs, welke is geabstraheerd van de werkelijke contractuele verhouding, waaruit de invoer van de desbetreffende goederen voortvloeit. Het is voor het bepalen van de waarde dan ook in beginsel van geen belang of de goederen in feite worden geleverd ingevolge een overeenkomst van koop en verkoop, dan wel ingevolge een ruilcontract, een schenking of een andere overeenkomst. Niettemin zal — zoals is opgemerkt in de noten voor de interpretatie van de definitie, opgenomen in Bijlage II van het onderwerpelijk Verdrag (verwezen zij naar noot 5 op artikel I van de definitie) — in de praktijk bij het vaststellen van de hypothetische normale prijs in de eerste plaats dienen te worden onderzocht of de goederen worden geleverd ingevolge een koop en verkoop onder normale omstandigheden in de zin van de definitie. Immers, indien dit het geval is, behoeft niet naar andere maatstaven van vergelijking te worden gezocht, doch kan de werkelijke koopprijs, na het toepassen van de correcties, welke in verband met de overige elementen van de waardedefinitie nodig mochten zijn, als normale prijs in de zin van de definitie worden aanvaard. De ervaringen, welke zijn

opgedaan in landen als Nederland en Engeland, die van oudsher een soortgelijk theoretisch waardebegrip toepassen, hebben geleerd, dat deze gedragslijn in verreweg de meeste gevallen kan worden gevolgd.

Slechts indien de goederen worden geleverd ingevolge een andere overeenkomst dan een overeenkomst van koop en verkoop, of indien zich omstandigheden voordoen, zoals het bestaan van enige belangengemeenschap tussen koper en verkoper, in verband waarmee de koop en verkoop niet kunnen worden aangemerkt als een koop en verkoop, tot stand gekomen onder voorwaarden van vrije concurrentie tussen een koper en verkoper, die onafhankelijk van elkaar zijn, zal de belastbare waarde moeten worden vastgesteld onafhankelijk van de tussen de buitenlandse leverancier en de binnenlandse afnemer bestaande contractuele of andere betrekkingen.

In overeenstemming met het vorenstaande wordt in de reeds genoemde noot 5 op artikel I van de door de Studiegroep ontworpen waardedefinitie aanbevolen om, indien de goederen worden geleverd ingevolge een bonafide overeenkomst van koop en verkoop onder normale omstandigheden, de krachtens die overeenkomst betaalde of te betalen prijs als waarde van de desbetreffende goederen aan te nemen, mits de nodige maatregelen worden genomen tegen fraude door middel van fictieve of valse prijzen of overeenkomsten en op de kooprijzen de nodige correcties worden toegepast, indien de koopovereenkomst elementen bevat, welke afwijken van de omschrijving van het waardebegrip in de definitie.

Met een omschrijving van de belastbare invoerwaarde als de prijs, die geacht wordt te kunnen worden bedongen voor levering van de goederen ingevolge een koop en verkoop onder normale omstandigheden, zou het waardebegrip niet voldoende nauwkeurig zijn omlijnd.

Prijschommelingen en de omstandigheid, dat de op de levering vallende kosten een belangrijk element van de kooprijzen kunnen zijn, maken het noodzakelijk tevens bepalingen op te nemen nopens het tijdstip, waarop de hypothetische kooprijzen geacht wordt te kunnen worden bedongen, en nopens de plaats, waar de goederen geacht worden te zijn geleverd.

Tijdstip, waarop de goederen geacht worden te zijn geleverd. Blijkens artikel I van de door de Studiegroep ontworpen waardedefinitie dient als het tijdstip, dat beslissend is bij het bepalen van de theoretische kooprijzen der in te voeren goederen, te worden genomen het tijdstip, waarop de invoerrechten verschuldigd worden. In noot 1 op artikel I van de definitie, opgenomen in de als Bijlage II bij het Verdrag nopens de waarde van goederen in douanezaken gevoegde noten voor de interpretatie van de definitie, is dat tijdstip nader gepreciseerd. Aangezien de wetgevingen van de bij de Studiegroep aangesloten landen op het stuk van de verschuldigdheid van de invoerrechten uiteenlopen, was een alternatieve omschrijving noodzakelijk.

Plaats, waar de goederen geacht worden te zijn geleverd. Volgens het tweede lid van artikel I van de waardedefinitie dient bij het bepalen van de in het eerste lid van dat artikel bedoelde normale prijs te worden uitgegaan van de onderstelling, dat de goederen zijn geleverd in de haven of op de plaats, waar deze het land van invoer zijn binnengekomen. De verkoper wordt mitsdien geacht alle kosten, betrekking hebbende op de verkoop en op de levering in de haven of op de plaats van binnenkomst, te dragen en in de prijs te hebben begrepen, terwijl voorts verondersteld wordt, dat de koper de in het land van invoer verschuldigde rechten en belastingen voor zijn rekening neemt, zodat deze niet in de normale prijs zijn begrepen. De op de verkoop en op de levering in de haven of op de plaats van binnenkomst betrekking hebbende kosten zijn in noot 2 op artikel I van de definitie voorbeeldsgewijze opgesomd.

Hoeveelheid, waarop de koopovereenkomst geacht wordt betrekking te hebben. Ter voorkoming van geschillen over de vraag of en in hoeverre bij het vaststellen van de normale prijs rekening dient te worden gehouden met de mogelijkheid, dat de ten invoer aangegeven partij goederen slechts een deel

uitmaakt van de hoeveelheid, waarop de koop en verkoop betrekking hebben, welke vraag voornamelijk van belang is, indien de kooprijzen afhankelijk is van de hoeveelheid goederen, die wordt afgenomen, is in noot 3 op artikel I van de definitie bepaald, dat bij het vaststellen van de normale prijs zal worden aangenomen, dat de koop en verkoop betrekking hebben op de hoeveelheid goederen, waarvan de belastbare waarde moet worden bepaald.

Waarde van goederen, die onderworpen zijn aan een octrooi of onder een fabrieks- of handelsmerk worden ingevoerd. Indien de in te voeren goederen onderworpen zijn aan een octrooi of onder een buitenlands fabrieks- of handelsmerk worden ingevoerd, ten einde onder een zodanig merk te worden verkocht, wordt de handelswaarde van de desbetreffende goederen in de regel in aanzienlijke mate beïnvloed door het octrooi, waarvan zij zijn onderworpen, of door het fabrieks- of handelsmerk, waaronder zij in de handel worden gebracht. Bij het bestaan van normale verhoudingen tussen koper en verkoper vormt de waarde van het octrooi, fabrieks- of handelsmerk dan ook vrijwel steeds een element van de kooprijzen.

In overeenstemming hiermede is in artikel III van de gemeenschappelijke waardedefinitie bepaald, dat bij het vaststellen van de normale prijs van in te voeren goederen de waarde van het op die goederen betrekking hebbende octrooi of van het fabrieks- of handelsmerk, waaronder de goederen worden verkocht, geacht wordt in die prijs te zijn begrepen.

Deze bepaling zou, voor wat de buitenlandse fabrieks- en handelsmerken betreft, gemakkelijk kunnen worden ontdoken door de goederen niet onder een zodanig merk in te voeren, doch het merk eerst tijdens een nadere bewerking in het land van invoer, zoals verpakken en etiketteren, aan te brengen. In verband hiermede is in noot 1 op artikel III van de definitie bepaald, dat genoemd artikel ook in een zodanig geval kan worden toegepast.

Indien evenwel de goederen, waarvan de normale prijs moet worden vastgesteld, worden ingevoerd en in de handel gebracht onder een fabrieks- of handelsmerk, dat in het land van invoer is geregistreerd en toebehoort aan een ingezetene in dat land, maakt de waarde van het fabrieks- of handelsmerk bij het bestaan van normale verhoudingen tussen leverancier en afnemer geen deel uit van de door eerstgenoemde in rekening te brengen prijs. Ingevolge noot 2 op artikel III van de definitie kan dan ook in een zodanig geval bij het bepalen van de normale prijs de waarde van het binnenlandse fabrieks- of handelsmerk buiten beschouwing worden gelaten, tenzij blijkt, dat het in het land van invoer geregistreerde fabrieks- of handelsmerk in wezen een buitenlands fabrieks- of handelsmerk is.

Gemeenschappelijke definitie ook te gebruiken voor andere doeleinden dan de heffing van invoerrechten. Hoezeer de gemeenschappelijke waardedefinitie is ontworpen met het oog op de heffing van invoerrechten naar de waarde, heeft de Studiegroep, met het doel een zo groot mogelijke eenheid in de wijze, waarop de waarde in douanezaken wordt bepaald, te bevorderen, aanbevolen het in de definitie vervatte waardebegrip ook te gebruiken in alle andere gevallen, waarin de waarde van goederen, die bij de douane moeten worden aangegeven, een rol speelt, onder meer bij de toepassing van specifieke rechten, die van een waarde criterium afhankelijk zijn.

Overeenkomst en verschillen tussen door de Studiegroep ontwikkelde waardebegrip en Beneluxconceptie. Het waardebegrip, zoals dat is neergelegd in de door de Studiegroep ontworpen definitie en de daarbij behorende noten voor de interpretatie, komt in belangrijke mate overeen met de conceptie, welke is vervat in paragraaf 1, eerste lid, ten eerste, van de Inleidende Bepalingen op het tarief van invoerrechten, hetwelk deel uitmaakt van de op 5 September 1944 te Londen gesloten Nederlands-Belgisch-Luxemburgse Douane-overeenkomst, goedgekeurd bij de wet van 1 Augustus 1947, Stb. H 282; vgl. *Tractatenblad* 1952, no. 1.

Bij alle punten van overeenkomst, die tussen de beide waardeconcepties bestaan, doen zich evenwel ook enkele verschillen van niet geheel ondergeschikt belang voor.

Zo is een element van de Benelux-definitie, dat als de normale prijs wordt aangemerkt de prijs, welke geacht wordt door de eerste hand in het buitenland voor de desbetreffende goederen te kunnen worden bedongen. Het element van de eerste hand in het buitenland, waaronder in dit verband in het algemeen moeten worden verstaan degene, die de desbetreffende goederen in het land van herkomst het eerst op de markt brengt, ontbreekt in de door de Studiegroep ontworpen waardedefinitie geheel. Hoewel van de zijde van de Benelux-landen is getracht dat element in de gemeenschappelijke waardedefinitie te doen opnemen, kon daarvoor in de Studiegroep geen meerderheid worden gevonden.

Voorts doet zich een punt van verschil voor met betrekking tot de plaats, waar de goederen geacht worden te zijn geleverd. Zoals hiervóór is uiteengezet, gaat de door de Studiegroep ontworpen definitie uit van de onderstelling, dat de goederen worden geleverd in de haven of op de plaats, waar zij het land van invoer binnenkomen. De binnenlandse vracht- en assurantie-kosten worden mitsdien geacht niet in de belastbare waarde te zijn begrepen.

De thans in Nederland, België en Luxemburg van kracht zijnde waardedefinitie gaat uit van een levering op de plaats van vrijmaking, zonder inbegrip van de in het land van invoer geheven belastingen. Dit brengt mede, dat bij vrijmaking van de goederen in het binnenland de binnenlandse vracht- en assurantie-kosten volgens de Benelux-definitie in de belastbare invoerwaarde moeten worden begrepen.

Een voorstel tot wijziging van de bestaande definitie in die zin, dat voor het bepalen van de belastbare waarde zou worden uitgegaan van de plaats van binnenkomst, was reeds bij de in het kader van de Nederlands-Belgisch-Luxemburgse Douane-overeenkomst ingestelde Administratieve Raad voor de Douaneregelingen in overweging, alvorens de Studiegroep voor de Europese Douane-Unie de door haar ontworpen waarde-definitie aan de Regeringen voorlegde.

Doel en inhoud van het Verdrag nopens de waarde van goederen in douanezaken

Algemeen. Gelijk reeds hiervóór is uiteengezet, heeft de Studiegroep haar streven aanvankelijk gericht op de vorming van een tariefgemeenschap in Europees verband, waarvoor het tot stand komen van een gemeenschappelijk tarief van invoerrechten noodzakelijk is.

Met het oog hierop heeft dan ook de Studiegroep tot het opstellen van een gemeenschappelijke waardedefinitie besloten en daarmee een begin gemaakt.

Tijdens de besprekingen in de Studiegroep over de inmiddels ontworpen tariefnomenclatuur en over de hoogte van de invoerrechten in de te vormen tariefgemeenschap werd het echter allengs duidelijk, dat een gemeenschappelijk douanetarief voorshands niet kan worden verwezenlijkt. Dit brengt mede, dat ook de vorming van een tariefgemeenschap, waarvoor een gemeenschappelijk tarief van invoerrechten een noodzakelijke voorwaarde is, voor onbepaalde tijd moet worden uitgesteld.

Met betrekking tot het ontwerp van een gemeenschappelijke waardeconceptie bestond evenwel een grote mate van overeenstemming. In verband hiermede besloot de Studiegroep om — in afwachting van eventuele verdere resultaten, die haar streven naar de vorming van één of meer Europese douane-unies zou afwerpen — de met betrekking tot de waardeconceptie bereikte overeenstemming vast te leggen in een ontwerp-verdrag, waarbij de Verdragsluitende Staten zich zouden verbinden die conceptie in hun nationale wetgeving over te nemen. De Studiegroep beoogde hiermede niet slechts hetgeen door haar op het gebied van de waarde is tot stand gebracht te consolideren, doch liet zich tevens leiden door de overweging, dat internationale onderhandelingen over douanetarieven en de vergelijking van statistieken betreffende de buitenlandse handel, welke op de waarde van de goederen zijn gebaseerd, aanzienlijk zullen worden vereenvoudigd, indien de waarde in verschillende landen volgens een uniforme definitie wordt bepaald.

Met het oog hierop is door de Studiegroep het Verdrag nopens de waarde van goederen in douanezaken ontworpen, tot goedkeuring van welk verdrag het onderhavige ontwerp van wet strekt. Een vertaling van dat Verdrag en van het daarbij behorende Protocol in het Nederlands is aan deze Memorie van Toelichting toegevoegd.

Artikelsgewijze behandeling

Artikel 1. In artikel 1 van het Verdrag zijn enkele definities opgenomen, welke geen toelichting behoeven. Voor wat betreft het Verdrag, houdende oprichting van een Internationale Douaneraad, zij verwezen naar het desbetreffende ontwerp van wet en de daarbij behorende Memorie van Toelichting (Gedrukte Stukken, Zitting 1952, no. 2706).

Artikelen 2—4. Ingevolge artikel 2 zijn de Verdragsluitende Partijen verplicht de waardedefinitie, zoals deze in Bijlage I van het Verdrag is opgenomen, in haar nationale wetgeving over te nemen.

De Verdragsluitende Partijen zijn in beginsel verplicht de tekst van de definitie woordelijk in haar wetgeving over te nemen. Niettemin kan daarbij volgens artikel 4, letter *b*, aan die tekst een zodanige wettelijke vorm worden gegeven als noodzakelijk is om daaraan binnen het kader van de nationale wetgeving uitvoering te geven, zo nodig door het toevoegen van aanvullende bepalingen ter verduidelijking van de strekking van de definitie.

Voorts heeft ingevolge artikel 4, letter *a*, elke Verdragsluitende Partij de vrijheid om bij het overnemen van de definitie daarin zodanige bepalingen van de noten voor de interpretatie, opgenomen in Bijlage II van het Verdrag, in te voegen als zij nodig oordeelt. Ongeacht of Verdragsluitende Partijen van deze vrijheid gebruik maken, zijn zij krachtens artikel 3 van het Verdrag verplicht de definitie toe te passen in overeenstemming met hetgeen in de noten voor de interpretatie is bepaald.

Volgens artikel 2 is elk van de Verdragsluitende Partijen verplicht de waardedefinitie, zoals deze in Bijlage I van het Verdrag is opgenomen, toe te passen met ingang van de dag, waarop het Verdrag ten aanzien van haar van kracht wordt. De inwerkingtreding van het Verdrag is geregeld in artikel 14.

Artikel 5. Ten einde te voorkomen, dat de gelijkheid op het gebied van de waarde in douanezaken, welke gelijkheid door invoering van een gemeenschappelijke waardedefinitie is bereikt, gaandeweg zou verwateren, doordat de onderscheidene Verdragsluitende Partijen de definitie en het Verdrag op verschillende wijzen zouden interpreteren en toepassen, is in artikel 5 aan de Internationale Douaneraad opgedragen op de juiste uitvoering van het Verdrag toe te zien, met het doel een gelijke interpretatie en toepassing daarvan te verzekeren. Blijkens artikel 8 omvat het Verdrag ook de waardedefinitie en de overige bijlagen, welke een onafscheidelijk deel daarvan uitmaken.

De Raad wordt daarbij ter zijde gestaan door een door hem in te stellen comité voor de waarde, hetwelk onder gezag van de Raad en overeenkomstig de door deze te geven richtlijnen zijn functies vervult.

Artikel 6. De taak van het comité voor de waarde, welke in artikel 6 nader is omschreven, is voornamelijk gericht op het nemen van die maatregelen, waardoor een zo gelijk mogelijke interpretatie en toepassing van de gemeenschappelijke waardedefinitie en van het Verdrag in de verschillende Verdragsluitende Staten wordt bevorderd. Voorts kan het comité, indien het een wijziging van het Verdrag of de daarvan deel uitmakende waardedefinitie noodzakelijk acht, daartoe strekkende voorstellen bij de Internationale Douaneraad indienen. Bovendien heeft het comité voor de waarde ingevolge artikel 11 van het Verdrag een taak te vervullen bij het bestaan van geschillen tussen twee of meer Verdragsluitende Partijen nopens de interpretatie of de toepassing van het Verdrag. Indien zodanige geschillen niet door rechtstreekse onderhan-

delingen tussen de betrokken Partijen kunnen worden opgelost, dienen zij te worden voorgelegd aan het comité, dat aanbevelingen doet voor de beslechting daarvan. Geschillen, welke niet door het comité kunnen worden beslecht, zal het comité voorleggen aan de Internationale Douaneraad. Uiteraard heeft het comité voor de waarde in dezen slechts een adviserende taak. Partijen, tussen welke een geschil bestaat als hier is bedoeld, kunnen evenwel bij voorbaat overeenkomsten zich naar de aanbevelingen van het comité te schikken.

Artikel 7. Dit artikel regelt de interne organisatie van het comité voor de waarde.

Artikel 8. Zoals hiervóór reeds terloops is opgemerkt, bepaalt artikel 8, dat de bijlagen van het Verdrag, waarin onder meer zijn opgenomen de waardedefinitie en de noten voor de interpretatie van die definitie, een onafscheidelijk deel van het Verdrag uitmaken. Elke verwijzing naar het Verdrag geldt mitsdien mede ten aanzien van de bijlagen.

Artikel 9. De overgang van het huidige systeem van heffing van invoerrechten naar een stelsel van heffing volgens de waarde, welke overeenkomstig de door de Studiegroep ontworpen waardedefinitie dient te worden bepaald, zal vooral in die landen, welke een heffing naar een specifieke maatstaf kennen of welke een geheel van de gemeenschappelijke waardedefinitie afwijkend waardebegrip toepassen, niet zonder moeilijkheden verlopen.

Een bijzondere plaats nemen hierbij in de moeilijkheden, welke zich voordoen met betrekking tot pharmaceutische producten, zomede met betrekking tot parfumerie-artikelen, cosmetische en toiletartikelen, indien ten aanzien van deze producten en artikelen een stelsel van belastingheffing wordt toegepast, dat gebaseerd is op de binnenlandse kleinhandelsprijs van de goederen. Deze moeilijkheden vinden voornamelijk haar oorzaak in het wegvallen van de in het binnenland beschikbare gegevens voor de vaststelling van de waarde.

In verband hiermede is in het Protocol, dat in Bijlage III van het Verdrag is opgenomen, voor die goederen een overgangsregeling getroffen, welke inhoudt, dat de heffing van invoerrechten naar de binnenlandse kleinhandelsprijs voorshands kan worden bestendigd. De Verdragsluitende Partijen zijn evenwel gehouden het voor die goederen geldende, afwijkende, stelsel van heffing zo spoedig mogelijk in overeenstemming te brengen met de in het Verdrag neergelegde regelen nopens de belastbare invoerwaarde. Voor Nederland is het Protocol alleen van belang voor de onder 1 (a) genoemde pharmaceutische producten.

Artikel 10. Ten einde te voorkomen, dat reeds vroeger tussen Partijen bij het onderhavige Verdrag gesloten overeenkomsten op het stuk van de waarde de bepalingen van het Verdrag zouden doorkruisen, worden ingevolge artikel 10 zodanige overeenkomsten, voor zover deze in strijd zijn met de bepalingen van het onderhavige Verdrag, tussen de Verdragsluitende Partijen buiten werking gesteld.

Uiteraard laat het Verdrag onverlet de overeenkomsten, welke enige Verdragsluitende Partij mocht hebben gesloten met Staten, die geen partij zijn bij het Verdrag. De Verdragsluitende Partijen verbinden zich echter om, zodra de omstandigheden zulks toelaten, zodanige overeenkomsten in overeenstemming te brengen met de bepalingen van het Verdrag.

Artikel 11. Bij dit artikel moge worden verwezen naar hetgeen hiervóór bij artikel 6 is opgemerkt nopens de taak van het comité voor de waarde met betrekking tot de beslechting van geschillen tussen Verdragsluitende Partijen.

Artikelen 12—18. Deze artikelen behelzen bepalingen met betrekking tot de ondertekening, de bekrachtiging, de toetreding, de geldigheidsduur, de opzegging en de wijziging van het Verdrag.

Slotbeschouwing

Het tot stand komen van een gemeenschappelijke waardedefinitie voor de heffing van ad valorem rechten en de invoering van die definitie in een groot aantal Westeuropese landen achten de ondergetekenden van bijzonder belang. Zulks niet alleen omdat de toepassing door een aantal landen van één zelfde waardebegrip vele onzekerheden op dit gebied wegneemt, waardoor de internationale handel in niet onaanzienlijke mate wordt vergemakelijkt, doch ook omdat hiermede een, zij het nog bescheiden, bijdrage wordt geleverd aan de verwezenlijking van de Europese integratie.

De Minister van Financiën a.i.,
W. DREES.

De Minister van Economische Zaken a.i.,
A. H. M. ALBREGTS.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
STIKKER.